

پنجشنبه - ۲۷ تشرین ثانی ۱۳۲۴

مدیری :

عبیراه اسعد

شرائط اشترا :

ولایاتده سنه لک ۱۲۰۰ الی ایللی ۶۵ غروشدر
ممالک اجنبیه ایچون سنه لک ۲۶ الی ایللی
۱۴ فرانق

Direction litteraire :

Izzet Melih, Hachim, Faik Sabri

Bureaux: Rue Eski Zaptiè, près
la nouvelle poste No. 2

CONSTANTINOPLE

Prix: 2 Piastres

محرر
محمّد حسیط

MOUHIT

Illustration Hebdomadaire

مؤسّسری : ذائق صبری ، عبیراه اسعد

مدیریت ادبیه :

عزت ملیح ، احمد هاشم ، ذائق صبری

اداره خانه بی :

یکی پومته خانه آرقه سنده اسکی ضبطیه - وقاننده ۲ نومرولی
داره مخصوصه

شرائط اشترا :

درسه ادیده سنه لک ۱۰۰۸ الی ایللی

۵۴ غروشدر .

ایونه بدلی بروجه پشین استبقا اولنور

نسخه سی : ۲ غروش

جلد : ۱

هر هفته پنجشنبه کونلری نشر اولنور سیاسی ، ادبی ، علمی ، فلسفی رسمی فزئیه در

نومرو : ۶

دولتو نجابتلو عبدالرحیم افندی حضرتلری

S. A. Abdurrahim Effendi

ع. ناجی بك و خاطراتی

ع. ناجی امضایی یکزن طائرسکندر.

ایراندکی وقایع اخیرہ اثنا سنده اعداءہ
محکوم اولہرق برطوبک اغریہ باغلا ندیی
اولدرلہ رفق قالدینی خالدہ غرب بر تصادفک
سوقیہ حیاتی فور تارمغہ موفق اولان ع. ناجی بک
کرک ایراندہ کرک اور یادہ کی سیاحتی
خاطراتی بقیدہ غرتہ مزله نشرہ باشلاہ بقدرہ
مقدردشاعر و ادبیلر مزدن اولان ع. ناجی بک
اقدار قلمیسی جلہک معلومی اولدینی کی
سرکشدیدہ استالہ بک سیاحتی ا کدرہ جق
درجہ دہ مراقفی و استعدادہ بخش اولدیفدن
قارلر بک بواری سیر سزقلہ بکلیہ چکلرہ
امینر .

بند سیاسی

حیات اجتماعی و مدنی

بیش مطالعات

اون طقوزنجی عصرک ترقیات علمیہ ی
انسانیتہ بیوک امیدلر ویردی . بکرمنجی عصرہ
بشربت عالی فکرلرہ ، عالیجنابہ المارلہ داخل
اولہجق ظن ایدلدی . سیاسیاتک انتریقلرہ ،
انسانیتی معالیاتہ سوق ایدہجک اولان اخلاق
فاضلیہ مقایر و منفعت پرورانه دولابریہ مدینتہ
دها لایق بر شکل ویرہجک فرض اولدنی .
بوظنلر ، بوفضلر هنوزرقطہ استنادبولہمدی ،
یعنی سیاسیاتک انسانیت و مدینتہ جهنتہ نمایانی
کورلمدی . چرکین منفعتلرند ، یالاندن ، دولابدن
انتریقدن آیرلمدی . ملاتر آره سنده صحیبت
حصولہ مدار اولہجق بر مسلک سیاسی
طوتلدی . فقط ماتلرک حیات اجتماعی و مدینتی
ایچون بک جوق تدقیقات یابلور . خصوصی
تشیلر ، یعنی ایکی ملک طوغریدن طوغریہ
افراد ، عوامی ، کندی ایچون بر تمنازیت
نصور ایدہمین متوج باشلری سومین طاقی
آره سنده موافقت کوندن کونہ زیادہ لشیور .
اوستریا خارجیہ ناظری بارون دهرنسال
دنیا ی اغفالہ جالیشیرکن ، اوستریالی برده

موقرات نومشوسی اولان بر ملک افرادیلہ
کندی وطنداشلری آره سنده حصول انسیت
ومودتہ غیرت ایدبور .

هرملت ، سرکارندہ قلمش اولان درہ بکلت
دوری بقایا-نک حالا محافظہ عظمت قیددہ
بولنلریلہ برابر ، حیات اجتماعی و مدینتی تنظیم
وتکاملی تأمین ایتمک استیور . بودہ بکرمنجی
عصرک مخصوصا سندندر .

بوعصرده مسائل اجتماعیہ و مدینہ ، بشون
مسائل فیکہ فوقندہ رامتی حائر کورلیمور .
چونکہ انسانلرک ، ملترک موجودیتہ متماقدرد .
بو مسئلہلرند مقصد نہ در ؟ بر ملک تاریخ
موجودیتی ، تاریخ مدینتی تدقیق و تتبع ایتمک ، بو
ملک آتیا تکاملاتی نہ کی اسباب ائندہ حاصل
اولیلہجکی اکلامق ، زقیات و تکملات
ایچون قاعدہلر وضع ایدوب بوقاعدہلری تعقیب
و تطبیق ایتمک ...

مثلا اصول مشروطیتی اعلان ایتدک .
حریت و حقوق مقصوبہ مزنی استرداد ایلدک .
مقصد نہ ایدی ، نادر ؟ ملت و مملکت ظلم
و استبداد ائندہ ازیلیوردی . حکومتک شو
عصر مدینتہ اصلا توافقی ایتمین شکلی دیکشدر .
ملک بر قاج منفعتپرست غدارک ائندہ آلت اولان
ماقی قورتارمق ، خنقک حقوقی تأیید ایتمک
ایتلدی ، بویله اولدی . اصل مقصد ایسہ
شو . وطنک بشون اولادینی رفاه و سعادتہ ،
استراحتہ ، ترقیاتہ ، تعالیاتہ مظهر ایتمک دکل ؟
مات عثمانیہ ملک شمدی بہ قدر ترقیات و تکملاتہ
مانع اولان انککلری اورتندن قالدیردق ، اورادہ
بورادہ بعض انککلر دها وارسہ بونلری دہ
قالدیرمغز . ایستورزک ملت عثمانیہ دنیا ملک
متمدن و مترقی اقوامی صرہ سہ یکسون ملک کئمزده
اکمعدور برلرہ بکرزہ سون . شمدی شو مقصدہ
وصول ایچون نمایا ؟ اشته تدقیق و تتبع اولغنی
لازم کان الکهم مسئلہ بودر .

ممالک عثمانیہ دہ عناصر مختلفہ ملک اتحادیلہ
عثمانی نامی آئندہ متحداً ترقیدی مقصودر !
بوکا واصل اولغنی ایچون چاره ندر ؟ بومقصدہ
واصل اولورسوق سلامت وطن تأمین ایدلش

اولہجق ، ارلادوطن مہمور مستریخ بولنہجق .
بونیدہ بیلیمورز ، آنجق بیامدی بکمز بر نقطہ
وار . بو مقصدہ وصول ایچون چاره ، جبر
و شدت اولہماز . بونک اسکی استبدادہ عودتدن
بشقہ معنایی یوقدر . بر ملتی ، ملت عثمانیہ
ترقی و تکملہ طوغرو سوق ایتمک استیوری ؟
ابتدا بو ملک ، ممالک عثمانیہ دہ باشا بقندہ اولان
عناصر و اقوام مختلفہ ملک تاریخی ، تاریخلری
تدقیق ایدلم ، ادوار و صفحات حیاتیہ سسنہ ،
حیات اجتماعی و مدینتہ واقف اوللم . بوکرن
نہ حالده درلر ؟ سویتہ اخلاق و عرفانچہ نہ
درجہ دہ درلر ! نسل حیاتیاتہ متحسددرلر ؟
بوکون هویت مادیه و معنویہ اعتباریلہ بولندقلری
حالی فصل ، نہ کی اسباب و مؤثرات آئندہ
اکتساب ایتشلردر . المزه بر کتله آلوب بونی
ایتمدی بکمز شکله قوتیق ایستورز . شاید سہولتہ
بو شکلی آلامز سہ حدت ایدیورز . بو بویله
اولماز و اولہماز . ابتدا سیلہلم کہ بوکتلہ نہ دندرد
شکل حاضرینی نسل آلمشدر ؟ دہریدرد ،
قلاعییدر ، آلتونئیدرد . عادی طوبراقیدرد ،
کیلیمیدر ؟ بوکا کورہ کتله نیقیزدروب دوکملک ،
ایصیدوب اصاغہ ایتمک ، بوغوروب بر شکل
ویرمہلمک یوللارینی نوشونلم . نہ شکل ویرہ
جکمزیدہ ایچہ تعین ایدلم .

ایچہ بیلنمکدہ لازمدرکہ بوشکل ، بالکز
بزم آرزومزه موافق اولغنی کافی دکل . ملک
بشون افراد ملک ترقیات و تکملات آتیمسہ ،
رفاه و سعادتہ موافق اولسون . بوموافقی کورمک ،
تیین ایتمک ایچون حیاتیہ ، منافع مخصوصہ
دکل الحق عقل و حکمتک ، حق بشریتک دلانتتہ ،
علوم اجتماعیہ ملک قواعدینہ تابع اولغنی کرکدر .
علوم اجتماعیہ زہ بر مؤسسہ مدینتہ حاضرہ ملک
نصل تشکل ایتش اولدینی ، یکجوردیکی ادوار
تاریخہ و صفحات تکاملہ کورہ زہہ طوغرو
کیتدیکنی وزمیه واصل اولیلہجکی اراہ
ایدر . بر مؤسسہ مدینہ ، مثلا ملت عثمانیہ دن
یابلدی ، نصل یابلدی ، ابتدا بونی تدقیق و تحلیل
ایدم . بونک اجزا و عناصر مختلفہ مینی نظر
دنتہ آلم . بونلری دہ آیری آیری کشف
و ایضاح و هویتلری اظهار ایایلم .

ترکازله روملر آردمند، ملت عثمانیمنک
بوابکی عصری بینده اتحاد، یاخود براتلاف
مسعودانه حاصل ایتک، ایکی عصری ده برامل،
برمقصده وطنک سلامته، ترقیسه، تعالیسه
خادم قیلمق ایچون ایکسندی دایجه تدقیق و تحلیل
ابدرك اکاکوره بواسطه امتزاج واتحاد بولمق
لازم. بر مؤسسۀ مدنیمنک شکل حاضرینه،
اتمام واکمال ایدلمش بر هیئت نظرله باقی
طوغرو اوله ماز. حتی بویه ظاهرده بری
برندن فرقلی کورینن ایکی عنصر آردمند
دکل، عین عصری تشکیل ایدن افراد بینده
اوله فرقلر، تفاوتلر و اودرکه بونلری بردن
بره تعین ایتک، آکلامق قابل دلدرد.
اورتمده بر جسم ذی حیات، یاخود بر جسم
جامد وار. بونی لایقانه بیلمک، آکلامق
ایچون سطحی بر نظر کشفیات ایتز. جسم
عضوی نك هان پتون انساج حیوانی، جسم
جامد اجزای فردیه سی، بلورانی مقروسقوب
آلتمده تدقیق و تحلیل ایلدرد که بونلرک
ماهیتلرینه وقوف پیدا ایتک قابل اولسون.
اشته بر ملتی تشکیل ایدن عناصر مختلفیه،
بو عنصرلردن هر بری زنه تدقیق و تحلیل
استدیردجک، بوکا مساعد اوله حق اولان آلت
تاریخچرد.

ترکازکیم، روملر کیم. ارمینلر کیم؟
الی اخره... بونلری بیلوب آکلادقدن
سکره شمعی آردلمندکی رابطه نه حالده،
هر عنصرک حال حاضره قدر کچیردکی تحولات
نهدن عبارت، هر عصری تشکیل ایدن اجزای
افراد بینده کی قوه جاذبه و دافعه، یعنی امتزاج
نه مرتبهده بونلری ده تبع ایدلم.

بو تدقیقات و تتبع اتندن مقصد اولنلرک
هویت و موجودیتی تعین و اظهار ایتکدر.
صوکره روملر نه حالده، نه ایدیز، نه ددرلر
نه کی تحولات و تبدلات کچیردیلر. فصل ترقیات
ونکملاته معروض اولدیلر، فصل اباب حیایه
واجتماعیه و مؤثرات مدنیۀ آلتسمه بولیدیلر،
یعنی بو عنصر فصل طوغدی، فصل بیلندی،

بوکون بولندینی حاله فصل کلدی، اشته بو
ماضی بیلمزسه، استقبالیل ایچون برحکم
ویرمه، بر بولر تعین ایدمه.

بوکون بر ملتک حالندن بر طبق تظاهرات
نظر دقتمه مصادف اولور. بومانی تشکیل
ایدن عناصردن برینکده آیریمجه بعض احوالی
مشاهده ایدرز. فقط ظاهره حکم اوله ماز.

بر ملتک ترقی و تعالیسه، تکلمه سبب
اوله حق اسبابی تهیه ایتک استیوروز. نه کی
قواعد آلتسمه بوترقیاتک حاصل اوله بیله جکلی
اکلامه، و بوقواعد موافق و تطبیق حرکت
ایتک چالیشوروز. بو خصوصه موافق اوله بیلمک
ایچون ارباب فن کی حرکت ایتکدن چاره
بو قدر، ارباب فن کی حرکتدن مقصد انجق
عقل و منطقت حقیقتک زنه اراده ایلدیک
اسبابی بولوب بوندن حکم چیقارمقدرد.

ارباب فن فصل حرکت ایدر؟ هورکشف
و تدقیق ایتدیک بر زمینده بولورسه هیچ بر
قطعی تصادفه، تخمینه راقاز. کوردیک،
بولدینی عناصر و اشکالک تشکیکی بیایورمش،
اکلا بورمش کی طور اناز هر جزوی برر برر
تحلیل ایدر. بحریه البته آلیر. مقروسقوبله
باقار. کیمباخانهده تحلیل بوته سنه قویار. بونلرک
اسباب تشکیکی سی آراشیدیرر. اکلار.

حیات اجتماعی و مدنیده بیه بو شرطه
رعایت ایتک مجبوری وار. اگر انسانلر
بالایز قواعد طبیعیه تابع اولسلر، بونلرک
عصرلرجه کچیردکاری صفحات حیات، تحت
تأثیرنده بولندقلری اعتیادات و اختلاطات ایله
طبعلری، مزاجلری، فکرلری، حسلری
دکشدیرمش بولسمهلردی، هر برده، هر
ملکتده، هر ملتده بر درلو قواعد اجتماعیه
تطبیق اولنه یلیر. مدنی هیئتده، قوملرده،
ماتلرده کوردیکمز اختلافات بولنازدی.

براراک ایچون ازدواج ایتک، بروظیفه
طبیعیه ایضا ایچون یاننده بر قادی بولدی.
مقدن عبارت اولسه بیدی بلکه هر کس ازدواجده

بختیار اولوردی، استراحت بولوردی.
حالبوکه بر ارکاک ایله برقادیسک یالکنز ظاهری
موقعلری، بریهلری دکل کوچک بشدن بری
کچیردکاری حیات، بولندقلری محیط، تأثیری
التمه قالدقلری اسباب مدنی، افکار و اعتیادات
معلوم اولمی، هر ایکسک هیئت ماده و معنوی سی،
یعنی احوال روحیه سی طائیلی که بونلر آردمند
اتحاد و امتزاج حاصل اولوب اولیه جفته یاخود
نه صورته اوله بیله جکته بر حکم و بریه یاسون
و بو حکمده طوغرو اولسون. حالبوکه بر فردک
احوال روحیه سی تدقیق بالنسبه قولایدرد،
بر عنصرک بر قومک احوال روحیه سی قاریشقدرد.
بونی تدقیق و تحلیل ایتک کوچدر.

والحاصل بوکون ملت عثمانیه یی تشکیل ایدن
عناصر مختلفه دن هر برینک تاریخی تدقیق
ایدرك آمال و حسیات جهتیله، هیئت معنویه
و حالت روحیه اعتبارله تشکله بولندقلری،
آردلمندکی روابط و مناسبات سببله بری بریه
قاروشونه موقیده اوردقلری، تعین و اظهار
ایلدکن، ادارۀ حکومتک، حد اولسون، اکتساب
ایتدیک اصول مشروطیتی ده تأمل ایتسکن-
سکره دوشونلم: شمعی قدر بویه طوغوش،
بونومش، عصرلرجه حیاتی بویه کچیرمش
اولان بر ملت بوندن بویه ناوله جق، زریه
واره بیله جک؟... بونی عادات و تئور ریاضی ایله
تعینندن سکره مقصد بزشودر، اتحاددر، ترقی
و تعالیدر. ملل متعنه نك درجه سته صعوددر،
وطنک تمامی محافظه سی و - لامتیدر، دیلمده
اوزون بر ماضیه کوره، حاضرده کی قابلیت
وهویت کوره استیبالده واره جغزم نقطیه
فصل وار. بیله جکزی، نه بول تعقیب ایدمه
یکزدی، یاکلش دکل، طوغرو تخمین ایدلم.

مجمودصادق

